

Türkiye’de Şarj Ağı İşletmecisinin Hak ve Yükümlülükleri

Elektrikli araçlara verilecek şarj hizmetlerinin yürütülebilmesi amacıyla 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda (“**Kanun**”) bir dizi değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler doğrultusunda Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (“**EPDK**”) tarafından çıkarılan Şarj Hizmet Yönetmeliği (“**Yönetmelik**”) Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Mevzuat kapsamında elektrikli araç kullanıcılarına şarj ağına erişim açarak şarj hizmeti sağlamak ve şarj ağını işletmek isteyen tüzel kişilere lisans alma yükümlülüğü getirilmiştir. Lisans verme işlemleri ile şarj ağı hizmetinin, şarj ağı ve istasyonlarının denetimi EPDK tarafından yürütülecektir. Bu kapsamda, mevzuat hükümleri doğrultusunda lisans sahibi açısından birtakım hak ve yükümlülükler öngörülmüştür. Bu yazımızda, mevzuat hükümleri doğrultusunda, lisans sahibi şarj ağı işletmecisinin hak ve yükümlülükleri ele alınacaktır.

1. Lisans Sahibinin Hakları

Şarj ağı işletmeci lisansı, lisans sahibine; ülke genelinde şarj hizmeti sunma, şarj istasyonu kurma ve işletme, düzenlediği sertifikalar kapsamında şarj istasyonu kurdurma ve işletme haklarını vermektedir.

Bununla birlikte, Yönetmelik’te lisans sahibine elektrikli araç kullanıcısının belli avantajlar dâhilinde şarj hizmetini edinmesi amacıyla elektrikli araç kullanıcısıyla sadakat sözleşmesi yapabilme imkânı tanınmıştır. Sadakat sözleşmesi, elektrikli araç kullanıcısının şarj hizmetini belli avantajlar dâhilinde edinmesi amacıyla şarj ağı işletmeci lisansı sahibi ile yaptığı sözleşmeyi ifade etmektedir ve sadakat sözleşmesiyle birlikte bazı kullanıcılara farklı şarj hizmeti uygulanabilecektir. Sadakat sözleşmesi mevzuata aykırı hükümler düzenlenmemek kaydıyla, yazılı veya mesafeli olarak düzenlenebilecektir.

Bunun yanı sıra, EPDK’nın belirli yerde ve belirli sayıda istasyon kurma gibi şartlar getirmesi halinde kurulacak şarj istasyonları için lisans sahibine taşınmaz temini talebinde bulunma hakkı tanınmıştır.

2. Şarj Ağı Kurma ve Şarj Hizmeti Verme Yükümlülüğü

Şarj ağı, elektrikli araçlara birden çok şarj istasyonunda şarj hizmeti sağlamak için oluşturulan, şarj ağı işletmecisi tarafından yönetilen bir sistemdir. Bu doğrultuda lisans sahibi tarafından düzenlenen sertifikalar uyarınca işletilen halka açık ve ticari faaliyet yürütülen özel şarj istasyonlarından oluşmaktadır.

Lisans başvurusu yapılmadan önce şarj ağına yer alan şarj istasyonlarını uzaktan yönetebilecek, uygunluk durumlarını takip edebilecek, soket yapısı uyumlu her türlü elektrikli araca hizmet verebilecek ve tüm kullanıcılardan ödeme alabilecek şarj ağı yazılımının ve uygulamasının hazırlanması gerekir.

- İşletmeci, lisansın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren **6 ay** içinde şarj ağını oluşturmakla yükümlüdür.
- Şarj ağının ise, en az **50 adet** şarj ünitesinden ve en az **5 farklı ilçedeki** şarj istasyonundan oluşacak şekilde oluşturulması gerekmektedir. Yönetmelik’te şarj ağına yer alan şarj ünitelerine ilişkin ayrıca birtakım teknik zorunluluklara yer verilmiştir (m.15/2-3).

Lisans sahibinin şarj ağını 6 ay içerisinde oluşturamaması veya oluşturduktan sonra koruyamaması halinde, herhangi bir bildirimle gerek olmaksızın lisans sahibinin **30 gün** içinde gerekli şartları sağlaması ve bu şartların sağlandığına dair EPDK’ya bildirimde bulunması gerekmektedir.

Lisans sahibi, şarj ağının kurulumuyla birlikte şarj ağına bağlı şarj istasyonlarında şarj ünitesiyle uyumlu soket yapısına sahip her türlü elektrikli araca şarj hizmeti sağlamak ve gerekli yazılımı, ekipmanı, donanımı bulundurmakla yükümlüdür. Lisans sahibi ayrıca şarj hizmetini tüm elektrikli araçların erişimine sunmak ve EPDK tarafından belirlenen istisnalar ve mücbir sebep dışında kendi şarj ağına bağlı şarj istasyonlarında sürekli, kesintisiz ve kaliteli şarj hizmeti sağlamakla yükümlüdür.

3. Şarj Hizmeti Fiyatına İlişkin Yükümlülükler

Şarj hizmeti fiyatı EPDK tarafından hazırlanan usul ve esaslar dâhilinde lisans sahibince serbestçe belirlenecektir. Şarj hizmeti fiyatı, rekabeti bozucu veya kısıtlayıcı ya da şarj hizmetini bozucu veya aksatıcı olmamalıdır.

Şarj hizmeti fiyatının belirlenmesinde şarj istasyonu kurulması ve şarj ağı oluşturulmasına esas yatırım ve işletme maliyetleri, elektrik enerjisi alım maliyetleri ve benzeri maliyetler ile vergi, pay, fon gibi yasal yükümlülükler ve makul ölçüde kârlılık dikkate alınacaktır. Şarj hizmeti fiyatı, şarj istasyonlarında ve lisans sahibi tarafından dijital mecralarda ilan edilecek ve uygulanacaktır.

Şarj hizmeti fiyatı belirlenirken sadakat sözleşmesi akdedilen kullanıcılara uygulanan en düşük şarj hizmeti fiyatının %25 fazlasını aşmayacak şekilde belirlenecektir. Bir diğer ifadeyle sadakat sözleşmesi yapan kullanıcılara şarj hizmeti fiyatından %20'den fazla indirim uygulanamayacaktır.

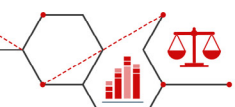
Lisans sahibi, şarj hizmeti karşılığında kullanıcılardan şarj hizmeti bedeli dışında her ne ad altında olursa olsun ayrı bedel talep edemeyecektir.

4. Kanun ve Yönetmelik Kapsamındaki Diğer Yükümlülükler

Şarj ağı işletmeci lisansı sahibinin ana yükümlülükleri aşağıda sıralanmıştır:

Kanun, ilgili mevzuat ve standartlar ile EPDK düzenlemelerine uygun davranmak,

- ✓ EPDK'nın şartlarına uygun, şarj istasyonlarının birlikte çalışabilirliğini sağlamak için gerekli yönetim, denetim ve kayıt sistemini kurmak, işler halde tutmak, işletmek ve EPDK ve kamu kurumlarının bu sisteme ve şarj istasyonlarına erişimini sağlamak
- ✓ Şarj istasyonunu bağlantı anlaşması ve teknik gereklere uygun olarak kurmak ve işletilmesini sağlamak
- ✓ EPDK'nın usul ve esaslarına uygun bildirimleri yapmak, serbest erişim platformu için uyum sağlamak
- ✓ Şarj hizmetinden kaynaklanabilecek cana ve mala karşı maddi zarar ve ziyanı tazmin için mali sorumluluk sigortalarını yapmak ve yaptırmak
- ✓ Şarj ağına şarj istasyonu eklenmesi, çıkarılması veya istasyon bilgilerinde değişiklik halinde EPDK'ya bildirimde bulunmak
- ✓ Sertifika düzenleme, sonlandırma ve iptalde uyulacak kuralları internet sayfasında ilan etmek
- ✓ Kullanıcıların hizmeti satın almasını sağlayan ödeme sistemlerinden en az birini istasyonda bulundurmak, kullanımına dair bilgilere yer vermek
- ✓ İstasyonlarda elektriğin ölçümü ve kullanıcının görmesi için ölçüm aleti bulundurmak ve ölçüm yapmak
- ✓ İhbar ve şikâyetler, ünite tipi ve gücüne dair levha ve çıkartmaları kullanıcılar için hazır bulundurmak

- ✓ Kullanıcı şikâyetlerinin kaydedileceği ve kullanıcıların takip edebileceği iletişim kanallarını tesis etmek
- ✓ EPDK'nın talep edilecek raporları hazırlamak ve yayımlamak
- ✓ EPDK'nın belirlediği bilgileri kendi internet sayfasında ve varsa mobil uygulaması üzerinden yayımlamak
- ✓ Lisans yürürlüğe girdikten sonra en geç 1 ay içerisinde serbest erişim platformunda yayımlanacak bilgileri zamanında, güncel, doğru ve eksiksiz olarak sağlayacak bir sistem kurmak
- ✓ Lisans kapsamındaki hakları EPDK'dan izin almasızın üçüncü şahıslara devir, temlik ve rehin etmemek
- ✓ Bilgi güvenliğine ilişkin tedbirleri almak
- ✓ Elektronik tebligat adresi almak ve geçerliliğini korumak

5. Ortaklık Yapısı ile Temsilcilerde Değişiklik Halinde Bildirim Yükümlülüğü

Lisans sahibi tüzel kişinin ortaklık yapısında, doğrudan paylarda, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile temsile yetkili kişilerde değişiklik olması halinde lisans sahibi, değişikliğin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanmasından itibaren en geç **6 ay** içerisinde bu durumu EPDK'ya bildirmesi gerekmektedir.

Lisans sahibinin bu bildirim ile birlikte, değişikliğin türüne bağlı olarak pay devri sözleşmesi, karar veya yetki belgesi ya da TTSG ilanlarını EPDK'ya ibraz etmesi gerekmektedir.

6. Sonuç

Şarj ağı işletmeci lisans sahibi lisans aldıktan sonra yazımızda belirtilen hak ve yükümlülüklerle sahip olup, Kanun'da düzenlenen diğer lisanslara ilişkin hak ve

yükümlülüklerle tabi değildir. Ancak Kanun'un 16'ncı maddesinde düzenlenen "yapırımlar ve yapırımların uygulanmasında usul" hükümleri şarj ağı işletmeci lisans sahibini de ilgilendirmektedir. Bir diğer ifadeyle, lisans sahibi EPDK ve gerektiğinde diğer kamu kuruluşları tarafından denetime tabi tutulabilecektir. Dolayısıyla lisans sahipleri tarafından, EPDK tarafından Kanun ve ikincil mevzuata aykırı olarak faaliyette bulunanların Kanun'un 16'ncı maddesinde düzenlenen bu yapırımlara tabi tutulabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Daha fazla bilgi ve sorularınız için:

Av. Dr. Ata TORUN – ata.torun@hansu.av.tr

Av. Ahmet KILINÇ – ahmetkilinc@hansu.av.tr

tr.hansu.av.tr | +90 216 464 12 12

© Hansu Avukatlık Ortaklığı

Hansu Avukatlık Ortaklığı, yerli ve uluslararası müvekkillerine özellikle gayrimenkul, şirketler, vergi, enerji ve fikri mülkiyet hukuku alanında hizmet veren bir avukatlık ortaklığıdır. Bu makale Türkiye'de hukuk alanındaki gelişmeleri paylaşmak amacıyla hazırlanmıştır. Hukuki bir görüş veya yönlendirme olarak düşünülmemelidir. Özel sorular ve sorunlar bakımından hukuki danışman görüşü alınmalıdır.

